

Motion till riksdagen 2025/26:2681

av Patrik Lundqvist m.fl. (S)

Möjlighet till snabbare och effektivare elektrifiering – statlig kontroll, elnätsutbyggnad och vätgasinfrastuktur

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera tillståndprocesser och se över miljöbalken för att effektivisera prövningssystemet och förkorta ledtiderna för ny elproduktion och kraftledningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fastställa en nationell vätgasstrategi med tydliga och ambitiösa mål för produktion och användning av grön vätgas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige står inför en omfattande klimatomställning, där elektrifieringen av både industri och transportsektor är avgörande för att nå klimatmålen. Samtidigt har svensk industri, särskilt i norra Sverige, potential att leda denna omställning genom sina klimatsmarta lösningar. Skogslänen i norra Sverige har sett stora investeringar i befintliga och nya industrier som batterifabriker, datahallar, stålverk och gruvor, vilka skapar tiotusentals nya jobb och ger hela landet en ekonomisk och klimatomställning fördel.

Elektrifieringen är dock beroende av en kraftig utbyggnad av elproduktion och elnät för att möta det snabbt ökande behovet. I norr, där naturresurserna ger stora möjligheter till hållbar energiutvinning, hotas dessa investeringar och jobbtillfällena om inte infrastrukturen byggs ut i tid. Industrin i norra Sverige förväntas öka sin efterfrågan på fossilfri el med över 70 TWh per år fram till 2030, vilket innebär att hela Sveriges elanvändning kan behöva fördubblas till 2045.

Men utmaningen stannar inte där. Söderut, där elbristen är störst, är det avgörande att snabbt bygga ut produktionen av fossilfri el och skapa bättre överföringskapacitet från

norr till söder. Utan en nationell strategi och politiska beslut som prioriterar elnätsutbyggnad och fossilfri elproduktion, riskerar Sveriges konkurrenskraft och klimatomställning att avstanna. Elnätsbolagens oförmåga att agera proaktivt och dagens långa tillståndsprocesser för elproduktion och överföringsnät skapar flaskhalsar som hotar både klimatomställningen och tillväxten i industrin.

Vätgas är också en viktig del av framtidens energisystem. Grön vätgas har stor potential att användas som ett komplement till el i många industriprocesser och för att balansera elsystemet. För att detta ska lyckas krävs en tydlig statlig strategi för både produktion och distribution av vätgas, där infrastrukturen utvecklas i takt med elnätsutbyggnaden.

Sverige har potential att fortsatt vara ett av världens mest innovativa och klimatsmarta industriländer. För att denna potential ska förverkligas krävs dock både politiska beslut och statliga insatser som säkrar en stabil elförsörjning. Med våra rika naturresurser och framväxande industrier kan Sverige spela en avgörande roll i den globala klimatomställningen. För att nå dit behöver vi en snabbare utbyggnad av kritisk infrastruktur, särskilt elnät och vätgaslösningar.

Sammanfattningsvis är kraftfulla politiska initiativ avgörande för att Sverige ska klara den nödvändiga elektrifieringen och klimatomställningen. Genom ökad statlig kontroll, en strategisk utbyggnad av elnät och vätgasinfrastruktur, samt förenklade tillståndsprocesser, kan vi säkerställa att industrin får tillgång till den energi och kapacitet som krävs. Detta kommer inte bara att stärka industrins konkurrenskraft, utan även befästa Sveriges ledande roll i det globala klimatarbetet.

Patrik Lundqvist (S)

Lars Isacsson (S)

Linus Sköld (S)

Peter Hedberg (S)

Lena Bäckelin (S)

Helén Pettersson (S)